

BISERICA și ȘCOLA.

Foiă bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 10 cor. — pe 1/2 an 5 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 6 cor.; până la 200 cuvinte
8 cor.; și mai sus 10 cor. v. a.

Correspondențele să se adreseze Redacțiunii

„BISERICA și ȘCOLA.“

Far banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD

In preajma sărbătorilor.

Zile mari, zile frumoase, sărbători strălucite ne stau în preajmă; ziua plinirei vremii se apropie, ziua când între oameni s'a arătat cel Atot-puternic, trup omenesc luând, pentru mântuirea neamului omenesc.

Cucernici, cu sufletul smerit și cu inimă încălzită să ne ridicăm gândul, cu sufletul desfăcut din lanțurile patimilor, — să ne îndreptăm plinătatea fapturii noastre spre eternul exemplu, spre divinul dascăl.

În lumea aceasta pământească, în viața de patimi, suferințe, avânturi și decepții, adese-ori greșim cărarea adevărului; adese-ori dominați de impresii ușoare ne robim zădărniciilor. Dar, sufletul pornit pe calea credinței mântuitoare, — hrănit cu înălțimea de concepțiune a doctrinelor creștine și convins de vecinicia și mântuitoarea măriri a doctrinelor ce a sădit în inimile oamenilor cel-ce om s'a făcut pentru a mântui lumea de păcate, — nu va lipsi de a aduce închinăciune, preamărind pe Domnul și înșeninându-și sufletul.

În viața pământească condițiunile vieții și așa zisa luptă pentru existență, goana aprinsă pentru mai bine, pe mulți îi face adese-ori să-și uite de menirea pământească, să uite de ce li-se cere, — pentru a cădea în prăpastia dorințelor și ambițiunilor deșarte, pentru a vâna glorie și măriri, pentru a urmări într'un mod febril interese individuale, — după înțelesul și concepțiunea vulgară a acestei porniri.

Originea tuturor neajunsurilor din lumea de azi este uitarea divinelor precepte și aservirea acțiunilor omenesci idolilor moderni, cari aceiași sunt și au

fost în tot decursul veacurilor ca fond, schimbați numai ca înfățișare, ca plasticizare.

Isvorul tămăduirii pentru acest fel de patimi nu este decât în adevărata credință, în credința mântuitoare, care hărăzitu-s'a neamului omenesc, pentru mântuirea sa, prin grai și fapte, prin minuni și martirii.

Și când se apropie acea sublimă zi, care pentru tot creștinul este serbarea isvorului luminei eterne, a luminei în veci vii și pururea încălzitoare, — sufletul să ni-se înalțe spre divinul isvor al tămăduirii de patimi, aducându-ne aminte de vecinicia măriri dumnezeiești, a cărei isvodire în formă pământească pace și bunăvoință a sălășluit între oameni.

Multe vor fi, multe sunt suferințele dreptilor, — dar exemplul divin totdeauna fie povață și exemplu, fie întărire și luminare, pentru a nu părăsi calea adevărului.

Patimi cumplite străbat și subjugă mulțimea, — dar credința va zugrăvi în inimi sentimentul datoriei și îndulcirea sufletelor, deschizând drum pentru marea serbare, deschizând drumul spre altar tuturor acelora cari viează întru Domnul, tuturor acelora în cari viează Domnul prin credința tare și neștrămutată, care curățind sufletele ne înalță inima și ne întărește conștiința, pentru a pute păși cu pietate și moralul curat în fața sfintului altar, din care răsună gloria eternă a celui fără de început și fără de sfârșit, stăpân și părinte al tuturor.

Zile mari, zile frumoase, sărbători strălucite ne stau în preajmă; desbrăcați de nimicicia patimilor deșarte, în pace, pregătiți cu sufletul fără prihană să așteptăm ziua nașterii Mântuitorului, inimile noastre înălțând spre Domnul!

Predică

pentru Dumineca înaintea Nașterii lui Cristos.

„Eată Focioara în pânțece va avea, și va naște Fiu, și vor chema numele lui Emanuel, ce se tâlcuiește: Cu noi e D-zeu.“ (Matei I. 22).

Iubiților Creștini!

„Dat-ai veselie în inima mea“ (Psalm IV. 8). Astăzi cu tot dreptul pot striga așa, cu marele între proroci David, pentru-că ziua de azi e solul cel adevărat al mântuirii Creștinilor. Cu ce nerăbdare așteptăm sosirea acestei Dumineci, fraților, a zilei „sfinților părinți“ pe care însăși biserica pentru însemnătatea ei o a ales și înălțat; și eată-o ca o mireasă îmbrăcată prea înfrumusețată, eată-o ca un munte după care stă a se ivi „Soarele“ care luminează și încălzește toată lumea. Precum zorile când se revarsă alungă întunerecul și deșteaptă pe omul muncitor, deșteaptă paserile din cuiburi, deșteaptă toată făptura spre viață, astfel Soarele Cristos născându-se din pânțele Fecioarei adus a cu Sine lumii lumina cunoștinței și a vieții.

N'am deci a mă mira și întreba de pricina bucuriei voastre pruncilor! Sau să întreb ce mișcă buzele voastre bătrânilor? Nici de aceste ziduri ale maicei noastre biserici, ce par a grăi cu mine, nici de începerea evangheliei tale sfinte Matei, cu pomenirea atâtor părinți cuvioși și sfințiți, nu, pentru-că bucuria aceasta e prea întemeiată. Numai câte-va zile ne despart de preamărita zi a nașterii Mântuitorului. Insași pustia se veselește, pietrele dau glas de bucurie, munții strigă cu veselie, apele înceată d'a mai curge, toate sunt gătite pentru a îmbiațușa Darul cel mare ce se coboară oamenilor de bună voie.

Alchibiade păgânul în lumea veche încă însătoșase după această putere de luminare și renaștere adevărată, că striga necurmat; „Oh! de ar veni în sfârșit! Oh! de nu ar întârzia!“ Și eată-ne frații mei în acea zi în care „taina cea din veac ascunsă și de ingeri neștiută“ stă a se arăta lumii; pentru aceea zic ție obște creștină: „Veselește-te Vitleeme! Efrato! gătește-te, că eată Mielușeaua pe Păstorul cel mare în pânțece purtându-L se grăbește să-L nască.“ (Condacul).

Astăzi e Dumineca pregătirii pentru primirea Darului celui mare a ființei celei pline de „dar și de adevăr“; veniți dară toți iubitorii de Cristos să cugetăm asupra gătirii inimilor noastre pentru primirea lui Cristos. Eată miezul cuvântării de azi.

„Trimite lumina și adevărul Tău“ (Psalm XLII. 3). că aproape ești de noi Tu Soare preamărit! Razele Tale de foc ce și pe păgâni i-au deșteptat, încălzit și luminat, acele ne deștepte și pe noi ca să ne învățăm a Te primi pe Tine „vecinica fântână de strălucire“ (S. Grigorie Nazianz).

Fiiilor! „Luați aminte!“ (Matei VI. 1).

* * *

Cât de minunat e înțelesul sf. evangheliei de azi! Matei, întâiul între evangheliști ce bine și-a dat seama, cu câtă pregătire aleasă începe a scrie despre nașterea lui Iisus. Fără indoială că putea începe îndată cu nașterea lui Cristos, dar n'o face, ci ca un fel de pregătire a lumii pentru lucrul cel mare — de a toată lumea — pune în fruntea evangheliei sale pe toate neamurile din care a răsărit Cristos D-zeul nostru. Incepe cu sfințitul părinte Avraam — tatăl popoarelor — și leagă de acest nume mărit al neamurilor toată rudenia Mântuitorului. În sfârșit face o dare de seamă arătând că dintru început întru toate numai voia lui D-zeu a fost, că eată ce întâmplări minunate: Dela Avraam până la David regele ce preinehipuia pe Cristos s'au urmat tocmai neamuri patrusprezece; dela David până la mutarea Vavilonului, neamuri patrusprezece, și dela mutarea Vavilonului până la Cristos, tot neamuri patrusprezece. Presintă dară lumii că în neamul lui Cristos s'au întâmplat adevărate lucruri mari; de doi bărbați se leagă toată istoria sfântă și prin un al treilea crește și se înalță tot neamul — biserica noastră. Au nu cunoașteți fraților ce lucruri tainice cuprinde cartea neamului lui Iisus Cristos? Avraam naște neamul cel întins și ales, David îl înalță până la ceri, lumea însă cu chipul ei diavolească îi sfarmă ori-ce mărire, molochul acesta — idolul — la care începură a se închina, zdrobi viitorul acestor neamuri alese, în loc să se înalțe, picară întru umilirea cea mai de jos, ajunși sub mâni și domnie străină, despoiați de libertăți și drepturi, lucrurile sfinte prădate și stricate, templul lor ars și pustit, multe neamuri omorite, și în cele din urmă ceea-ce e omului mai prețios, însăși libertatea acestui neam de viță aleasă este robită, pe însuși împăratul Iechonia cu gloată multă, Nabuchodonosor al Vavilonului îl duce în robie.

Simțul de libertate al acestui popor ales nu s'a putut însă sugiuma de tot, scânteia de a se vedea slobozi de tiranul cel mare tot mai încălzea piepturile și mișca inimile lor. Ieremia prorocul le spune însă a fi pe pace că nu e vremea sosită; n'ascultă ei se răscoală, fură însă din nou supuși, omoriți și jefuiți de cele sfinte ale-lor, fii regelui Sedechia prinși și omoriți, ear' acesta chiar și orb, tărit fu în robia vavilonică. Ieremia, care din Egipt nu se mai re'ntoarse, d'acolo plânse și scrise cu lacrimi căderea Ierusalimului. „Cum stă pustiiă cetatea odinioară așa de impopulată; ajunse ca o văduvă cetatea cu multe neamuri, regină între țări ajuns-a sub bir. Plâns-a și a plâns noaptea cu lacrimi pe obraz și nu era cine să o mângăe. Căile Sionului plâng, pentru-că nu este cine să vină la praznic (Plâng. Ier. I. 2, 3, 5).

Căzuți în mijlocul vijeliei de neajunsuri și cu desevirăire strimtorați, își aduseră aminte de Domnul. La riul Vavilonului cu plângere se căiau de ceea-ce au făcut, să plecau preoților, ascultau pe Ieremia,

Ezechil și Daniil tot atâți luceferi mari, și aflară milă le Dumnezeu.

Cir, regele Persilor, ocupă Vavilonul și acesta îi slobozi din robie, lăsându-le voie slobodă a se rindui cu libertatea și cultul de mai înainte.

După aceste să revin, fraților, și vă zic că precum neamul acesta pățimit-a cu trupul, tot astfel neamul omenesc peste tot pătimea cu sufletul robie amară, robie de nesuferit; acela 70 ani de robie, ear' acesta nenumărate veacuri.

Precum neamurile dela Avraam până la David, cele patrusprezece, avut-au pe Avraam cel-ce a plantat credința, David care le-a înălțat pe acea peatră, ear' tot acelea prin viețuirea lor ajuns-au a fi și robi avut-au și un inger eliberător pe Cir regele, tot astfel neamul omenesc scăpata din robia tiranului diavol prin adevăratul său împărat, Cir cel mare, „Ingerul sfatului“ prin Cristos Soarele neamului creștinesc. Cu omul a fost, este și va fi „Emanuil“ — Dumnezeuul nostru.

În vremile străbunilor nostri Romani, la Greci și alte popoare vechi ale lumii, cu câtă pompă și cinste se primeau ba îmbrățișau vitejii lor, eliberatorii de jugul străin, era sârbătoare generală; cine poate spune laudele, cine ne-ar putea transpune ca să simțim și noi ceea-ce poporul evreesc în ziua mare a eliberării a gustat, vîzându-se ajuns earăși în țeara și moșia sa?

Dincolo, la frații de peste munți, în ziua eliberării de sub jugul Turcilor, au n'a fost zi mărită și mult vestită!? Inimile tuturor într'una s'au contopit și s'au deschis de a îmbrățișa cu iubire nefățărîtă pe „viteazul dela Plevna“. Un Mihail la Călugăreni, un Carol la Plevna. Lupta pentru libertatea țării ajunsă la deplinătate prin capul încoronat, căruia ca drept răsplată, puterile Europei îl declarară de regele Românilor.

Din acestea mâncând și noi creștinilor, astăzi când numai puține zile ne despart de Împăratul ceriului și al pământului, care se naște, să ne elibereze de sub jugul tiranului diavol, datorința creștinească ne chiamă a ne pregăti cu adevărat, a ne deschide inimile noastre pentru primirea Sa. Nu primire fățarnică, după duhul lumii, ci cuprindere și îmbrățișare cu toată inima și cu tot sufletul nostru. Precum ne pregătim pentru această sârbătoare din bună vreme cu îmbrăcăminte, cu mâncări și beuturi pentru trup, cu mult mai mult avem a ne găti inima noastră. Toate acelea sunt mult-puțin mijloace cari depărtează inima și sufletul omului dela D-zeu. Și pentru-ce? Ușor ni-e răspunsul: Îmbrăcămintele noastre nu se întocmesc așa ca să ne îmbrăcăm numai trupul nostru, ci lumea de azi umblă iscodind feluri de feluri de înoiri și întocmiri tot mai bătătoare și isbitoare ochilor, mai ales partea femeiască, cari stârnesc în lume un oare-care interes, se deschide o cale greșită pe care de anumită vreme umblăm, creștinilor, și ne-am ales azi cu stricăciunea morală a lumii. Lumea ride

și cu cât și-a ajuns ținta sa cu atât mai mult aleargă spre povârnișul de perzare al trupului și al sufletului; ear biserica, care e chemată a ține moralul oamenilor, care necurmat îi învață la arta cea mai de laudă, la vieată fără prihană, ea plânge. Plângem fraților cu atât mai vîrtos cu cât ne aducem aminte de trecutul evlavios al poporului nostru, care prin prostimea îmbrăcămintelor păstrat-a morala — ear noi cari ne iscusim cu îmbrăcămintea fără de treabă provocat-am vieața cea spurcată.

Precum cu cât înaintează lumea de azi tot mai mult în știință pe atât se depărtează de D-zeu. Sporește învățătura, scade morala, aceasta la clasa învățaților, ear la a poporului de rînd cu cât îmbrăcămintele și traiul vieții noastre — mâncările și beuturile sunt tot mai mult decât ce ar trebui să fie, sunt tot atâtea drumuri cari ne rătăcesc pe noi.

Voiți fii mei iubiți să știți pricinile stricăciunei vieții morale a lumii de azi? Eată vi le-am spus mai sus. Și dacă le știți, trebuie să le și simțim și să fugim de ele ca de cel mai mare rău; ele îmbracă și satură trupul nostru, dar desbracă fără rușinare sufletul nostru. „Un jug greu — vă strig cu Elcisiastul — apasă pe fii lui Adam.“

Dar eată, eată că un al doilea Adam se coboară la nemernicia noastră, să ridice jugul cel de veacuri. Un Adam l'a deschis și pus lumii, și un alt Adam — Iisusul nostru ce va să se nască zilele acestea vine să ridice păcatele noastre.

Să ne gătim inimile noastre de pe acum fraților, curat ne fie sufletul, neîntinată priceperea și mintea noastră de graiurile deșarte ale lumii. Precum pruncii nevinovați cu bucurie așteaptă darurile de „Crăciun“ astfel noi cu inimi și suflete curate, desbrăcați de ori-ce interes lumesc să primim pe Cristos. Un îndemn curat de întorcerea noastră către D-zeu, ear zilele acestea către eslea pruncului sfânt ne fie S. Augustin, care și el în urmă desamăgit de lume se mărturisea pe sine zicînd: „*Mă duceam departe de Tine D-zeul meu! Prin căi sămănate de dureri sterpe.*“ (Confes. Cart. II).

* * *

„Veselește-te Vitleeme! Efrato! gătește-te, că eată Mielușeaua pe Păstorul cel mare în pânțece purtându-L se grăbește să-'L nască. Au nu vă ating aceste cuvinte ale bisericii noastre? Nu vi se deșteaptă mintea? Au nu vi se mișcă inima voastră fraților, când tuturor atât de dulce ne strigă: „Efrato! — Inimă — gătește-te!?“ Cum nu? Dar eată și eu bat la inima voastră Creștinilor, bat cu iubirea de părintele vostru sufletesc cu dorirea, că dacă până anul acesta nu ne-am fost dedată a ne apropia de Nașterea lui Cristos cu inima de creștin ci mai mult cu inima de oameni lumeni, ascultați-mă astăzi fraților, ascultați-mă ca obștea noastră să aducă ca dar pruncului Iisus inimă deschisă. Magii dela resărit încă aduc daruri, și cu inimă bună pe cale au plecat, aceeași inimă ne conducă și pe noi către

serbătoarea mântuirii noastre, pentru a cărei ajungere din inimă curată vă doresc tuturor: Nașterea lui Cristos s'o ajungem cu toții sănătoși! Amin!

Arad, 15/28 Decemvre 1901.

Ioan Nicorescu,
preot, gr. or. rom.

Din legea veche.

În testamentul nou vin adese-ori înainte numirile: Fariseu, Cărturar, Vameș, Samarinean și Saducheu. Deși aceste numiri se foloseau numai în legea veche, cu toate aceste ținem de folos a ni-le reîmpropieta în memorie, cu atât mai ales, căci dela înțelegerea lor temeinică atârnă priceperea pe deplin a scripturilor evanghelice.

Vorba fariseu vine dela cuvântul evreesc *pharas* care însumnă: Osebit, deschilinit, desbinat, precum în adevăr și erau fariseii osebiți de ceilalți evrei, deși ei înșiși erau evrei aparținând unei societăți, cari se sileau a arăta lumii, că ei sunt severi implinitori ai legii, deși în adevăr ei nu erau decât niște fățarnici. Afară de sfânta Scriptură a legii vechi, ei mai țineau unele obiceiuri sau datini, făurite de ei înșiși, posteau, smolindu-și fețele ca să se arate oamenilor că postesc, se rugau pe ulițe și împărțiau milostenie, dând spre scopul acesta de veste cu trimbiișile, nu atât ca să auză săracii și să se adune spre a se împărțasi de câte ceva, cât mai mult, ca să-i vadă oamenii și să-i cinstească; cele zece porunci le scrieau pe pergamente lungi și le atârnavau împrejurul frunții, ceea-ce earăși făceau din motivul, ca să secere laude dela oameni. Dușmani neîmpăcați ai Mântuitorului Cristos, ei pururea cereau să-l ispitească cu cugetul ca să-l prindă în cuvânt, pentru-ce Mântuitorul adese sbiciaua fățarnicia lor. „Pui de năpărcă — le zicea dânsul — cum puteți grai cele bune, fiind răi“ (Mat. 12, 35). De câte-ori Fariseii au ținut sfat împotriva Mântuitorului ca să-l pearză, de câte-ori nu-l invinua că învățăceii lui nu păzesc Sabbath-ul, nu ajună, mănâncă cu mâinile nespălate, de câte-ori cereau ei semne dela Mântuitorul, ear' toate aceste le făceau, nu că auzind să înțeleagă, ci din ură nedumerită față de dânsul.

Cărturarii erau oameni învățați, cari apărau legea evreească împotriva tuturor acelora, cari îndrăsneau a o ataca. Ei erau învățătorii legii. Porunca despre iubirea deapropelului o explicau în așa înțeles, că numai pe cei de o lege cu ei se cuvine a-i iubi. Drept ce Mântuitorul vorbind odinioară poporului adunat, muștră nedreptatea cărturarilor zicând: „Zic vouă: De nu va întrece dreptatea Voastră cu mult pe aceea a Cărturarilor și a Fariseilor nu veți intra în împărăția cerurilor“ (Mateiu V, 20) și: „Vai vouă Cărturarilor și Fariseilor fățarnici! că voi zeciuiți mintă și mărariul și chiminul și ați lăsat cele mai grele ale legii — dreptatea și mila și credința, acestea să

cădea să le faceți și acelea să nu le lăsați. Povățuitori orbi, cari străcurăți țințarul și inghițiți cămila...

„Vai vouă cărturarilor și fariseilor fățarnici! că voi vă asemănați mormintelor celor văruite, cari se arată frumoase pe din afară, ear' pe dinlăuntru sunt pline de oase de morți și de toată necurătenia. Așa și voi pe din afară vă arătați drepti oamenilor, eară pe din lăuntru sunteți plini de fățarnie și de neleguire“. Mateiu XXIII, 23—28.

Cărturarii și Fariseii cer pedeapsă de moarte împotriva Mântuitorului, și tot ei sunt aceia, cari după răstignirea, moartea și îngroparea lui Iisus, cerură dela Pilat, ca să pecetluiască mormântul puid acolo și custodie. Altcum în Sfânta Scriptură Cărturarii și Fariseii se amintesc de regulă la oaltă.

Vameși se numeau acei bărbați, cărora le era încredințată adunarea dărilor, erau așadar' un fel de perceptori da dare asemenea celor de astăzi, având și puterea executivă, în care calitate nu se sfiiau a comite cele mai mari presiuni asupra poporului contribuent. Cu drept și fără drept storceau pe bietul popor, înșelându-l în tot chipul, cu drept cuvânt deci acești vameși erau socotiți de oameni foarte păcătoși și nu arare-ori li-se dădea această numire. Precum știm pe timpul Mântuitorului poporul evreesc gema sub jugul greu al împăraților romani, pe seama cărora se adunau și dările. De aci înțelegem pentru-ce Fariseii și Cărturarii ispiteau pe Mântuitorul cu banul, pe care era zugrăvit chipul Cesarului, dar' înțelegem și cauza, pentru care vameșii nu erau supuși cutărei controle, ci după plac storceau fără milă pe popor, devenind cei mai bogați oameni. Un atare Vameș era și Zacheiu, cu deosebire că dânsul era căpetenia, sau după-cum îl numește Sfânta Scriptură „era mai marele Vameșilor“. În casa acestui Zacheiu a intrat Mântuitorul Cristos și vameșul intru atâta a fost pătruns de Dumnezeuasca învățătură, încât căit de fărădelegile comise, promise în fața Mântuitorului a reda împătrit dela cine ce a luat cu nedreptul, ear' jumătate din averea sa a o împărți săracilor. Eată vameșul pocăit! Nu acesta e singurul cas. Mântuitorul ne spune încă, cumcă odată au intrat doi oameni în biserică să se roage, unul Fariseu și altul Vameș și din acești doi singur Vameșul s'a întors îndreptat la casa sa.

Samarinenii și-au primit numele dela orașul Samaria. După moartea înțeleptului împărat Solomon, poporul evreesc se desbină în două împărății și anume: Iuda și Veniamin rămân credincioase casei lui David alegându-și de rege pe Rovoam, fiul lui Solomon cu reședința în Ierusalim; ear' celelalte zece sâminții își aleseră rege pe Ierovoam cu reședința în Sichem sau cum se numește în T. N. Sichar — Napluza de azi —; mai târziu scaunul împărătesc din Sichem s'a strămutat în Tirza, ear' Amri regele israeltean, cumpărând dela Semer muntele Semeron și zidind acolo cetate a numit-o Samaria după numele lui Semer, stăpânului ei de odinioară. După numele

cetății acesteia apoi s'a numit întreaga provincie Samaria.

Știm cumcă pământul sfânt ocupat odată s'a împărțit în douăsprezece părți după numărul celor douăsprezece seminții evrești. Sub domnia împăraților subjugatori Palestina vine împărțită în patru părți: Galileia, Iudeea, Samaria și Perea. Pe noi ne interesează mai mult împărțirea din urmă, din motivul, că așa se afla Palestina împărțită și pe timpul Mântuitorului. Dintre toate provinciile cea mai mică era Samaria. Ea se mărginea de Galileia, marea mediterană și riul Iordan. Muntoasă, intrăiată de văi și abundantă mai ales în fructe, Samaria stătea din pământul lui Efraim, jumătate Manasie și din o parte a lui Isachar. Sub Asia, regele lui Israil, Samaria e subjugată de Salmanasar împăratul Asirienilor și locuitorii ei — evrei — duși în captivitate.

Între astfel de împrejurări cetățile Samariei rămân mai toate fără locuitori, căci dintre evrei puțini rămăseră în moștile lor. Salmanasar însă aduce din imperiul său nouă colonii și cu aceste impopulă de nou Samaria. Cum însă noii coloniști erau adese bătuiți de fearele sălbătice, de tigri, lei, urși și alte sălbătăciuni, regele Asiriei explicând așa lucrul cumcă noii coloniști sunt atacați de fere din cauză că nu se știu închina Dumnezeului pământului, află cu cale a trimite un preot evreu, care să-'i învețe a se ruga. Cu toată învățătura ce le împărțășa preotul trimis ei nu încetară a se închina și idolilor, aveau deci un cult amestecat. Altcum în Samaria se afla templul lui Vaal chiar și sub regele evreu Achav, pe care însă regele Iu 'l-a dărîmat.

Salmanasar a dărîmat din temelii cetatea Samaria, coloniștii aduși de el în provincia subjugată au rezidit'o; Hircan Macabeul a dărîmat'o de nou, dar' earăși o rezidește Irod M. numind'o în onoarea lui August Cesarul roman: Sevaste Augusta. Între părinții adunați la I-ul Sinod ecumenic din Nicheea sunt și episcopi din Sevaste. Biserica încă și astăzi păstrează pomenirea acestor episcopi, ștearsă din cauza invasiunii Mohamedanilor, făcend sub numele Sevaste Archierei titulari. Între ruinele Sevastei se vęd și ale unei biserici zidit de sf. Elena, pe locul unde se crede că a fost înmormântat Ioan Botezătorul.

Într'un timp Cir împăratul Persilor devenind stăpân peste Babilon dă voie evreilor a se reîntoarce în patria lor și a-se rezidî și biserica din Ierusalim. Samarinenii, cari acum lăpădase de tot cultul idolilor, cer voie a suporta și ei zidirea alătura cu evreii din Iudeea, la sfatul lui Zorovavel însă cererea lor nu li se primește. De aci ura dintre Samarineni și Iudei crescú și mai mult, și se potență atunci când Samarinenii sub conducerea unui preot fugit din Iudeea, își zidiră biserică pe muntele Garizim, unde se închinău Domnului după legea lui Moisi. Acum și Samarinenii țineau aceeași lege ca evreii osebindu-se de ei mai numai întru atăta, încât Samarinenii ziceau că în muntele lor Garizim e locul

unde se cade a se închina, ear' Iudeii protestau zicend că Ierusalimul e singurul loc menit spre aceea. Ura între densesi însă — precum am zis — era așa de mare, încât nici nu se atingeau unii de alți. În aceasta stare îi află Mântuitorul Cristos. De aci se esplică ușor pentru-ce Apostolii se mirară vędând pe Mântuitorul grăind cu Samarineanca la fântăna lui Iacob și totodată se esplică și aceea pentru-ce Samarineanca se miră vędend că Mântuitorul — iudeu fiind — cere dela dănsa apă să bea, deși ea era Samarineancă. Întreaga întrevorbire a lui Cristos cu Samarineanca ni o spune evanghelistul Ioan la cap 4, 5—45. Din această întrevorbire reese că și dănsa, ca toți Iudeii din acel timp era preocupată de venirea lui Messia, pe lănga aceea mai dorea să afe încă și deslegarea întrebării, ce încă preocupa pe evreii din acel timp, că oare în Ierusalim ori în muntele Garizim e locul unde se cade a se închina. Ambele întrebări le-a deslegat Mântuitorul, spunend, că el este promisul Messia, ear de altă parte înștiințându-o că a sosit timpul, când nu numai în Ierusalim și în muntele Garizim, ci pretutindenea se vor închina lui D-zeu cu duhul și cu adevărul.

Deși Iudeii în ura lor îi anatemisaseră pe Samarineni și odată însuși Mântuitorul Cristos numește pe un Samarinean „de alt neam“ (Luca 17, 18), cu toate acestea Mântuitorul îi presenta une-ori pe Samarineni de pildă Iudeilor. Așa ne spune Mântuitorul, că din cei 10 leproși curățiți, singur unul s'a întors să dea mărire lui D-zeu și acela era Samarinean; pe cel care călătorind din Ierusalim la Ierihon, a căzut între tâlhari, earăși numai Samarineanul l'a ajutat.

Notăm că Samarinenii au așteptat și așteaptă venirea lui Messia în Sichem. Tot aici a locuit patriarhul Iacob, după-ce a venit din Mesopotamia. În Sichem e înmormântat și Iosif, ale cărui osăminte le-au dus Evreii cu sine la eșirea lor din Egipt, spre a-le înmormenta acolo, conform promisiunii făcute lui Iosif.

În părțile Samariei au evanghelisat Apostolii Petru, Filip și Ioan.

Urmează acum să vorbim despre o sectă religioasă opusă cu totul Cărturarilor și Fariseilor. Aceasta e secta Saducheilor. Numirea aceasta vine dela un om oare-care anume Sadoch, care să fie fost urzitorul sectei lor. Altcum Saduchei insamnă dreptcredincios (vezi Șaguna Ist. Bis. p. 8). Saduchei nu recunoșteau de canonice decât cărțile lui Moise, ear' cărțile profetice, cu toate adausurile cărturarilor și ale fariseilor (tradițiunea orală) nu le primeau, din acest motiv, ei nu erau considerați de adeverați evrei. Ei nu credeau nici în nemurirea sufletului, precum abandonau și învățătura despre învierea morților și vieța viitoare. Chiar pentru aceasta ei ispitesc pe Mântuitorul zicend: Unei femei i-a murit cel d'întăi bărbat, și s'a măritat a doaua-oară și a murit și al doilea bărbat și măritându-se de șapte-ori a murit și ea, acum după înviere a cărui dintre cei șapte bărbați va fi

acea muiere?! „Rătăciți-lor răspuns Mântuitorul — neștiind Scriptura nici puterea lui D-zeu, — după înviere nici se vor însura nici se vor mărita, ci vor fi ca îngerii lui D-zeu.“ La acest răspuns Saduchei au amuțit.

Încă mai era la evrei o sectă — zice mitropolitul Șaguna — a Essenilor. Această sectă o descrie numitul Arhiepiscop în Istoria sa bisericească la pag. 9 astfel: „Esseni duceau o viață contemplativă despre apropierea de D-zeu cu fapte. Essenii sunt întocmai ca și Terapevții Egiptilor căci Essenii însemnează Doctori în limba arameică, precum și cuvântul Terapevt însemnează încă Doctori în limba elinească. Essenii se retrăgeau în chiliile lor, și numai de hrana cea de toate zilele se îngrijeau; chiliile lor erau foarte simple, întocmite numai de a-i feri de asprimea frigului, și de arderea soarelui. Ei petreceau șase zile în singurătate, și numai în ziua a șaptea, Sâmbăta eșeau afară din chilii, și se adunau laolaltă, și apoi unul cel mai iscusit le tălmăcea celorlalți din sfânta Scriptură; apoi făcea prânz, care constă din pâine, sare, Isop și apă, (Isop este o plantă aromatică).“

Ca de încheere constatăm cumcă preoția evrească între secolii I—III au înlocuit-o Rabbini, cari explicau legea mosaică și transplantau tradițiunea orală din generațiune în generațiune. Această tradițiune acum scrisă se numește Talmud și formează cartea de căpetenie a Rabinilor. Trebuie să fim atenți la împregiurarea, că autorii bibliei au scris astfel, ca să fie înțeleși de contemporanii lor, au trecut deci cu vederea aceea ce era deplin cunoscut acelor și ce observau că nu are lipsă de explicări, făr' a ținea cont de împregiurarea că noaue tocmai aceea ni e necunoscut. Aceste precunoștințe presupuse de autorii bibliei trebuie să ni le câștigăm din istoria acelor timpuri. Cunoașterea partidelor religioase evrești enumerate încă cade sub aceeași lege.

Moise Popovici,
preot.

D I V E R S E.

* **Consistor plenar.** Consistorul plenar al diecesei noastre, întrunit în ședința de Joi, 13/26 Decembrie, a numit de protopresbiter al Aradului pe protopresbiterul Radnei, Vasile Beleş. Candidatul Iancu Ștefănuț și-a insinuat prealabil retragerea. Acelaș consistor a autorizat senatul episcopesc a introduce „Instrucțiunea“ pentru administrarea averilor bisericesti prin care să se execute „Regulamentul“ primit în generalitate de către venerabilul sinod episcopal întrunit în ultima sesiune ordinară. În nex cu aceasta s'au denumit și doi exactori consistoriali, prin ce s'a împlinit aparatul controlului administrațiunei averilor bisericesti, atât de mult dorită. Tot în acest consistor s'a raportat și despre fundațiunea fericitului de pie memorie Ștefan Antonescu, care o lăsat

o avere circa de 80.000 coroane, pentru creșterea tinerimei teologice. Provedința divină s'a îngrișit dară de Dumnezeu scutita noastră diecesă, ca să se afle un bărbat cu profund sentiment religios care să înțeleagă cea mai ardentă lipsă, de a putea crește un cler calificat. Preoților, rugați-vă pentru sufletul marelui vostru binefăcător și mai virtos lucrati cu vreme și fără de vreme pentru a atrage la sinul bisericeii pe oamenii de credință și inimă!

* **Hirotonire** Duminecă în 9/22 Decembrie a. c. a fost hirotonit pentru parochia Valcani, candidatul de preot Mihaiu Zomborean.

* **Logodnă.** Cornel Popescu ales preot în Păuliș s'a logodit cu d-șoara Olga Matiaș din Pecica.

* **Himen.** Simeon P. Leucuța, teolog absolvent a încredințat pe gentila d-șoară Minodora Bodea, fica preotului din Laz.

— Tinerul învățător Ștefan Ștefan din Babșa (protopopiatul Belinț) se căsătorește cu d-șoara *Elisa Mateica*, fica învățătorului Ioan Mateica din Izvin; celebrându-se actul cununiei lor. Duminecă, 30 Decembrie 1901 (12 Ianuarie 1902), în biserica gr.-or. rom. din Izvin, — la 3 ore d. m.

* **Bibliografie.** A apărut în a IV-a ediție revăzută și adăusă și cu 65 ilustrațiuni în text „Curs practic de economie cuprinzând noțiuni despre grădinarit, economia câmpului, economia vitelor și celelalte ramuri laterale ale economiei“ întocmit pentru școalele populare de Ioan Georgescu învățător d-riginte. Editură librăriei Ciureu. Brașov. Prețu 60 bani.

* **Necrolog.** Subsemnații cu inimă îndurerată aducem la cunoștință mutarea la vecinicie a preabunului nostru părinte *Michail Ardelean*, parochial rom. gr.-or. ai Chitighazului și asesor ord. scaunul, care, provăzut cu Sfintele Taine, și-a dat blândul suflet în mâinile Ziditorului, Duminecă, în 9/22 Decembrie a. c. la orele 3 dimineața în anul 85 al etății și 61 al serviciului pastoral. Însmormântarea va fi Marți în 11/24 Decembrie dimineața la orele 11 după ceremonialul oriental, la cripta familiară dela biserică. Fie-ți țărina ușoară și amintirea binecuvântată! Chitighaz (Kétegyház), 9/22 Decembrie 1901. Maria Ardelean, Nicolae Ardelean, Iosif-Ioan Ardelean, Augustin Ardelean, ca fii. Moise Cartușiu, Iosif Beșan, ca gineri. Maria Ișfanescu, Victoria Brinda, ca nurori. Hermina, Valeria Corneliu, Aurel, Iosif Z, Aurelia, Nicolau, Silvia, Mircea, Ladislau, Alexandru, Valeria, Malvina, Ioniță, Emilian, Minerva, Cristina, Valer, Aurelia. Nicolae, ca nepoți și nepoate. Sever, Virgil, Sever, Ioan, Romul, ca strănepoți.

* **Părintele unui copil nelegitim ca naș.** Un preot sevirșește botezului unui copil nelegitim. La înscrierea actului se presentă, spre uimirea preotului botezător, drept naș tatăl acestui copil și pretinde să fie înscris în matriculă ca atare, cu atât mai virtos, cu cât el în curând are de gând să se căsătorească cu muma copilului nelegitim.

Se întreabă acum, oare nu este această nașie chiar din capul localui nevalidă, de oare-ce părinții proprii ai catehemenului nu se pot admite ca nași, și al doilea: intrat-a oare acest tată prin nașie în înrudire spirituală cu copilul, cu muma acestui copil și cu sine însuși, ridicând el într'adevăr copilul din sfântul botez?

Răspunsul sună: Nașia e validă și totodată a aflat loc și înrudirea spirituală. Dacă actul botezului s'a sevirșit înainte de încheierea căsătoriei ambilor părinți, atunci nu încapă nici o îndoială, că acel părinte, afară de căsătorie, care a ținut copilul la botez, devine rudă spirituală.

cu celalalt părinte. — Procedura practică ulterioară rezultă deci dela sine. („Candela“.)

* **Sărutarea sfântă sau a dragostei ca o parte a sf. liturgii.** Cum-că sărutarea sfântă, ὄλημα ἡγίων, Εἰρήνη, osculum pacis, salutatio, ca expresiune și simbol de dragoste sfântă, de pace și împăcare, de înfrățire și comuniune, era pe timpul apostolilor o parte a sf. liturgii se poate presupune cu tot dreptul. Din multe locuri ale sf. Scripturi e învederat, că sărutarea sfântă era în us general la credincioșii timpului prim. Infățișând sărutarea aceasta dragostea frățească a credincioșilor între olaltă, fiind-că un semn vederat al comuniunii crestine, caracterul e. religios este prea evident. Drept aceea, nici nu putea lipsi acolo, unde se manifesta mai ales dragostea și comuniunea aceasta, adică la sf. liturgie. În timpul după apostoli se amintește apriat sărutarea sfântă ca o parte a liturgiei, vorbind de dânsa Iustin Martirul, Tertulian, constituțiunile apostolice, Ioan Crisostom și alții. Sf. Cihil din Ierusalim esplică însemnătatea sărutării sfinte în următorul mod: Sărutarea împacă reciproc inimile și le promite uitarea tuturor relelor. Această sărutare e așadară semnul împăcării inimilor și al uitării tuturor nedreptăților. — Cei-ce sărută, documentează, că ei viețuesc la olaltă în concordie și dragoste frățească, întipărirind rugăciunii lor prin sărutare, așa zicând, sigilul valorii.

Sărutarea sfântă urma în biserica antică după ectenie la începutul liturgiei credincioșilor și după rugăciunea preotului pentru credincioși, deschizându-se cu ea pregătirea pentru propria sărbare eucharistică. Preotul zicea: „Pacea Domnului să fie cu voi, cu toți.“ Poporul: „Și cu duhul tău.“ Diaconul: „Sărutați-vă unul pe altul cu sărutare sfântă.“ Acestei provocări urmau toți credincioșii. Clericii sărutau pe episcop, resp. pe presbiter; mireni earăși se sărutau între olaltă, bărbați cu bărbați și femei cu femei. Copiii stăteau într'aceea inaintea altarului fiind păziți de un diacon, ca să nu se poarte cu necuviință. (Const. ap. L. VIII. c. 11.)

În prezent nu mai există sărutarea sfântă pe timpul liturgiei. Ca o reminiscență a acestui act liturgic străvechi a rămas numai sărutarea cu care preotul sărută darurile acoperite, când zice: „Iubi-te-voi, Doamne țăriamea...“ precum și sărutarea, cu care în același timp diaconul sărută crucea de pe orariul său. Tot așa este o aducere aminte a acestui vechi obicei și sărutarea ce se face când liturgisec mai mulți preoți, cari se sărută unii pe alții, zicând cel mai mare: „Cristos în mijlocul nostru“, iar celalalt: „este și va fi.“ — Deși sărutarea păcii lipsește în liturgia de astăzi, totuși creștinii sunt datorii, la provocarea diaconului: „Să iubim unii pe alții...“ a împlini în inimile lor aceea, ce cuprind cuvintele pronunțate, a iubi pe aproapele ca pe sine înșiși.

Cât despre locarea sărutării sfinte în ritual sf. liturgii, apoi sărutarea aceasta, ca semnul dragostei reciproce a credincioșilor, este înainte de mărturisirea credinței și înainte de consacrare și comunicare foarte potrivit înlocată, având a ne aduce aminte, că după II. Cor. 12, fără dragoste, zădarnică este credința și rugăciunea, că fără de ea chiar sacrificiul cel fără de sânge nu ne aduce vre-un folos. — („Candela.“)

* **Rectificare.** Din mulțamita publică pentru lista Nr. 1 adusă în prețuita foaie „Biserica și Școala“ Nr. 31 a. c. — rămânând din eroare Prea onorații d-ni contribuenți: Teodor Filip, colectante prop., Lugosul-superior 10 cor., Georgiu Lazar, adv., Arad 5 cor., Nicolae Mladin, Arad 2 cor. și V. Goldiș Arad 2 cor., de tot 19 cor., subserisul prin aceasta rectificare în numele comitetului parochial mltămes și cvitez. — Peștea, la 24 Decemvrie n. 1901. *Stefan Tulvan*, not. com. paroch.

— A v i s. —

La dl *Cornelie Nicolescu* în *R.-Kécsa* (Torontál-megy) se află de vânzare următoarele cărți bisericăști cu litere latine și anume:

1. *Mineiul* cel mare pe 12 luni în 12 volume legate: în loc de 150 cor. le dau cu 130 coroane.
2. *Penticostariu*. legat în $\frac{1}{2}$ piele roșie cu 15 cor.
3. *Apostol* legat $\frac{1}{2}$ piele cu 13 cor.
4. *Predicile* lui *Elie Miniat*, legat în $\frac{1}{2}$ piele roșie cu 12 coroane.
5. *Catavasieri* legat $\frac{1}{2}$ piele neagră 6 cor.
6. *Chiriadromion* de *Andreu bar. de Șaguna* 20 coroane.
7. *Octoich* mare bogat cu 20 cor.
8. *Ceaslov* mare bogat ilustrat cu 20 cor.

Nr. 936—1901.

A P E L.

În vederea consimțământului general, cu care publicul român a întâmpinat inițiativa „Asociațiunii“: de a pune obiceiul felicitărilor de Anul-Nou în serviciul culturai noastre naționale, — subsemnatul birou adresează acum în preseara unei noue aniversări, un călduros apel către toți iubitorii culturai poporului românesc, ca și de astă-dată să adopte în număr cât se poate mai mare rescumpărarea felicitărilor de Anul-Nou, și să doneze sumele de rescumpărare fondului „Casei Naționale“

Lista rescumpărărilor se va publica în ziare și în o mică publicațiune festivă, ce pe ziua Anului-Nou se va trimite tuturor persoanelor, cari își vor rescumpăra felicitările.

Pe această cale vom menținea părțile frumoase și plăcute ale obiceiului felicitărilor, ne vom reaminti prietenii nostri, și ei își vor aduce aminte de noi, — gândurile noastre se vor întâlni, și uniți prin un frumos act al iubirii de neam, vom sărbători la olaltă noua aniversare cu inimi încălzite de cele mai nobile sentimente. De altă parte vom fi scutiți de o mare pierdere de timp și de eventualitatea penibilă, dar numai ca greu evitabilă, de a trece cu vederea la felicitările de Anul Nou pe care-va dintre prietenii nostri.

La începutul secolului în care am intrat vom ridica prin obolul nostru pentru fondul „Casei Naționale“, un frumos monument începuturilor culturale ale poporului românesc.

Sibiu, la 18 Decemvrie 1901.

Biroul „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului nostru“.

Spre știință.

Se aduce la cunoștința publicului nostru, ca dl *Ioan Rodina* a fost încredințat cu conducerea tehnică a „Tipografiei Diecesane“.

*

Subserisul am onoare a aduce la cunoștința On. public: protopopi, preoți, profesori, învățători, — cu un cuvânt tuturor factorilor culturai-literare, interesați de literatură și cultură că din încredințarea Venerat. Consistor gr.-or. din Arad de acum începând sunt angajați ca dirigent tehnic în tipografia diecesana, și rog cu stimă pe tot On. public, — ca în ori-ce afaceri, deslușiri — și a

s. a. cu privire la parta tehnică a tipografiei — să se adreseze subscrierului — care făcând parte prin cele mai mari ateliere din țară, cât și străinătate, e în plăcuta poziție de a satisface pe deplin și celei mai complicate dorințe, atât prin punctuositate cât și prin usul, gustul și rumseța lucrului tipografic; toate comandașele se vor efectua cu acurateță și punctuositate.

Arad, la 22/XII 1901.

Cu distincă stimă:

Ioan Rodina,

dirigent tehnic al „Tipografeii diecesane.”

C O N C U R S E.

Pe baza dispozițiunii Ven. Consistor gr. ort. român orădan de sub Nr. 4423 din 1901, se escrie concurs pentru îndeplinirea parohiei vacante din comuna **Holtmêzeș**, cu termin de **30 de zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala.”

Beneficiile împreunate cu acest post constau din următoarele: a) 16 jugere pământ; b) birul preoțesc câte una măsură cucuruz sfârmat dela 105 N-re de case; c) stolele îndatinat și d) întregirea dotațiunii preoțești din vistieria statului, pentru preot fără 8 clase, s'a pus în curgere suma de 347 cor. 66 fil., respective 547 cor, 66 fileri.

Recurenții sunt avisați a-și trimitte recursesle adrese comitetului parochial din Holtmêzeș ajustate cu documntele prescrie pentru parohii de clasa III-a subscrisului protopresbiter în Hâlmagiu (N.-Halmagy) până la terminul susindicat, eară până la alegere pe lângă observarea §-lui 18 din Regulamentul congresual pentru parohii, a se presenta în vre-o Duminecă ori sêrbătoare în sfânta biserică din Holtmêzeș spre a și arêta desteritatea în cele rituale și în oratorie.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: **IOAN GROZA**, m. p., protopresbiterul Hâlmagiului.

—□—

In conformitate cu înaltul decis consistorial de sub Nr 6751 a. c., pentru întregirea vacantei parohii de clasa a III-a din **Têrgoviște**, tractul Belintului, se escrie concurs, cu termin de **30 zile** dela prima publicare în organul diecesan „Biserica și Școala.”

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt:

1. Sesiunea parochială constatătoare din 32 jugere pământ arător; 2. Locuință cu 2 chilii, unele supraedificate și grădină de $\frac{3}{4}$ juger; 3. Stolele usuat dela credincioși și 4. Întregirea dela stat, care pentru preot cu 8 clase gimnasiale face acuma 964 coroane, cară pentru preot cu evaluecație inferioară 364 cor,

Se observă că, dările și sarcinile publice le supoartă preotul.

Reflectanții au să-și instrueze concursesle în sensul legilor noastre în vigoare, adresându-le pe calea oficiului protopresbiteral gr. or. român din Belint, (Bélinez, Temesmege), comitetului parochial din Têrgoviște, în terminul concursul fixat aci, având a se presenta într'o Duminecă ori sêrbătoare în capela din Têrgoviște, spre a și arêta desteritatea în ritualul eventual în oratorie.

Têrgoviște, în 2 Decemvre v. 1901.

Comitetul parochial.

In înțelegere cu mine: **GERASIM SÊRB**, m. p. protopresb. gr. or. rom.

—□—

Amăsucur ordonului Venerabilului Consistor orădan de sub Nr. 1269/1901. pentru îndeplinirea următoarelor parohii vacante de a III-a clasa se publică concurs din oficiu anume pentru:

1. **Archiș**, terminul alegeei în **31 Decemvre** v. a. c. Emolumentele sunt: pământ de 15 cubule, dela 90 case câte $\frac{1}{2}$ măsură cucuruz, stoalele și congrua 747 cor. 03 bani.

2. **Botfeiu**, alegerea va fi în **30 Decemvre** v. a. c. Dotația constă din pământ de 18 jugere la codru, birul dela 60 case câte $\frac{1}{2}$ măsură cucuruz, stolele și congrua: 694 cor. 10 bani.

3. **Măraș-Sêcaci** alegerea în **29 Decembre** v. a. c. Venitele sunt: pământ de 8 cubule, dela 110 casa câte $\frac{1}{2}$ măsură cucuruz, stoalele și congrua: 565 cor. 50 bani.

Congrua e socotită după maximul pentru cei fără 8 clase.

Recurenții au a-și înainta suplicele adresate comit. paroch. respective subscrisului până în 28 Decemvre v., având a se presenta la sf. bisericii pentru a-și dovedi desteritatea în cele rituale.

F.-Giriș (p. u. Tenke) la 3/16 Decemvre 1901.

Petru Serbu, m. p.
protopop.

—□—

Conform ordinațiunii V. Consistor aradan de sub Nr. 1269 a. c. și având în vedere regularea dotației preoțești prin întregirea dela stat — se escrie concurs din oficiu cu termin de **30 zile** dela prima publicare pentru următoarele parohii vacante din tractul Vascului, ș anume:

1. **Rieni-Sudrigiu**, cu venit: pământ parochial 187 cor. bir. 27 c. din stole 150 c. întregirea dela stat 440 cor.

2. **Jerice**, pământ par. 60 cor. din bsr. 175 c. stole 154 c. întregirea 411 c.

3. **Călugări**, bir. 180 c. stole 130 c. întregirea 635 c.

4. **Dumbravani-Brosee**, pământ 42 c. bir. 52 c. stola 47 c. întregirea 654 c.

5. **Merag**, bir. 80 c. stole 42 c. întregirea 680 c. Recurenții au a-și trimitte petițiunile ajustate conform regulamentului în terminul prescriis la subscrisul.

Beiuș, 4/17 Dec. 1901.

Pentru comitet. par.: **VASILIE PAP**, protop. Vascului.

—□—

In urma decisului comitetului parochial din 8 Decemvre 1901, se publica concurs pentru stațiunea învățătorească cu următoarea dotațiune: Pe lângă cuartir în localitatea școlară, cu 3/4 juger grădină. 1) în bani gata 480 coroane; 2) pentru conferință 20 cor.; 3) pentru scripturistica 12 cor.; 4) pentru lemne 60 cor. pentru sine și școală, din care este a se solvi și cărăușia.

Doritorii de a ocupa acest post au a se presenta în Sfânta biserică de aici spre a-și arêta desteritatea în tipic și cantul bisericesc. Recursesle se vor subșterne M. On. D. Adam Rosa inspector școlar în Leucușești p. u. Betlenhâza, Caraș-Severin, până în 30 zile dela publicarea acestui concurs în care zi sau mai apropiată Duminecă va fi și alegerea.

Conducători de cor vor fi preferiți.

Leucușești, în 26 Noemvre (9 Decemvre 1901).

În conțelegere cu comit.: **ADAM ROSA**, inspector școlar.

—□—